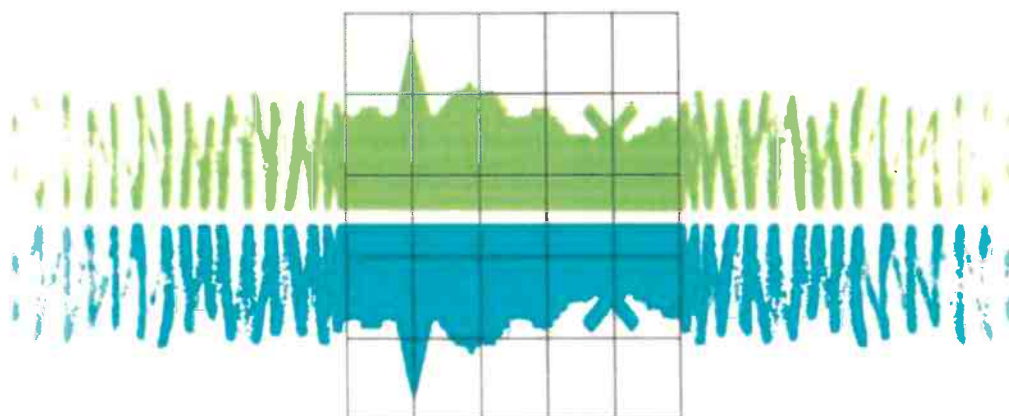

Stichting Landschapsbeheer Gelderland te Rozendaal.

Jaarverslag 2019

Stichting Landschapsbeheer Gelderland te Rozendaal

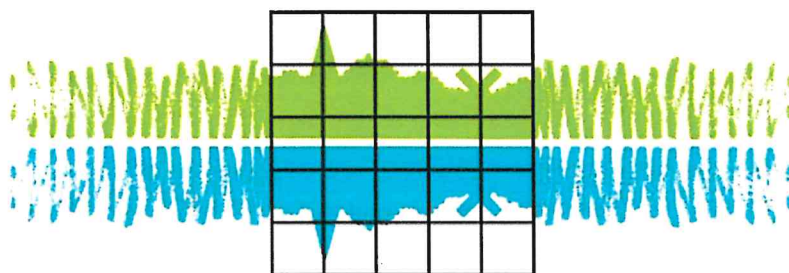
Inhoudsopgave

	Pagina
Bestuursverslag	3
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2019	27
Staat van baten en lasten over 2019	29
Kasstroomoverzicht over 2019	30
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	31
Toelichting op de balans per 31 december 2019	34
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2019	38
Overige gegevens	
Statutaire regeling omtrent de bestemming van de winst	44
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	45
Bijlagen	
1. Verdeling uitvoeringskosten naar bestemming	49
2. Financieel overzicht Nationale Postcode Loterij	51
3. Financieel overzicht prestatieovereenkomst 2019	52
4. Uurtariefberekening volgens integrale kostensystematiek	53

Jaarverslag 2019

‘Verknocht aan ons landschap’

Stichting Landschapsbeheer Gelderland
zorg voor ons landschap

Stichting Landschapsbeheer Gelderland
Rosendael 2a
6891 DA Rozendaal
Tel: 026-3537444
Fax: 026-4437750
www.landschapsbeheergelderland.nl
info@landschapsbeheergelderland.nl

Rozendaal, 16 april 2020

Inhoudsopgave

pagina

Voorwoord 'Landschapsherstel voor meer biodiversiteit'	5
Inleiding	6
Beleid en organisatie	6
Winst voor het landschap 2019	9
Financiën 2019 en jaarplan 2020	15
Verantwoordingsverklaring	20
Directeur-bestuurder, medewerkers, directe vrijwilligers, Vrijwilligersadviesraad en raad van toezicht	22
Bijlage 1 Bezoldiging directeur-bestuurder	26

Voorwoord

Landschapsbasis op orde brengen!

Elk landschapstype heeft een eigen karakter, met herkenbare patronen en kenmerkende landschapselementen. Landschappen worden ingedeeld naar grondsoort, zoals zandlandschappen, veenlandschappen en rivierkleilandschappen. Ook kennen we de indeling naar cultuurhistorisch gebruik, zoals kampenlandschappen en de broekontginningen. Ieder landschap biedt specifieke mogelijkheden voor urgente opgaven als biodiversiteitsherstel, klimaatadaptatie, duurzame opwekking van energie, CO2 vastlegging en natuurinclusieve kringlooptbouw.

Dit vraagt echter wel om een samenhangende provinciale visie op landschap, waarbij de eigenheid en de draagkracht van het landschap weer vertrekpunt wordt van ontwikkelingen in plaats van het kind van de rekening. En daar komen in de uitvoering afspraken en regels aan te pas die grenzen stellen én regels die uitnodigen, naast voldoende middelen om aan te jagen en te financieren. Ik nodig de provincie graag uit het voortouw te nemen en samen met gemeenten en andere logische partners zoals SLG, het beleid verder uit te werken en tot resultaat te brengen. Ik verwacht dat veel burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties dan graag helpen om de landschapsbasis overal weer op orde te brengen!

Doet u mee?

Arjan Vriend
directeur-bestuurder

Inleiding

Na informatie over beleid en organisatie, wordt de winst voor het landschap in 2019 toegelicht aan de hand van de projecten en activiteiten. Vervolgens worden de financiën over 2019 en de beleidsvoornemens voor 2020 behandeld. Daarbij is er ook aandacht voor de verantwoordingsverklaring, personeel en organisatie en de governance van Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG).

Beleid en organisatie

Zorg voor ons landschap!

SLG is een ideële organisatie die zich inzet voor het cultuurlandschap; het landschap met heggen, boomgaarden, dijken, akkers, beekjes en boerenerven. Het landschap waarin mensen wonen, werken en recreëren. Het landschap waarin ook planten en dieren zich thuis voelen. We stimuleren lokale landschapszorg en vragen om faciliterend beleid van overheden. We ondersteunen en professionaliseren vrijwilligerswerk en stimuleren lokale samenwerking. Samenwerking stimuleert betrokkenheid, beleving en verantwoordelijkheid, wij zetten graag onze **daadkracht** in om op **inspirende** en **deskundige** wijze onze partners te **ondersteunen**.

SLG heeft in 2015 een nieuw beleidsplan opgesteld, dat als basis dient voor uitvoering van het beleid gedurende de periode 2016-2020.

Samenvatting beleidsplan 2016-2020

De missie van Stichting Landschapsbeheer Gelderland luidt: 'Zorg voor ons karakteristieke landschap'.

De beleidsdoelen zijn:

- Versterken van de landschappelijke identiteit van Gelderland
- Vergroten van de beleefbaarheid van de landschappen van Gelderland
- Vergroten van de duurzaamheid van de landschappen van Gelderland
- Beleidsdoelen voor de interne organisatie op het gebied van organisatieontwikkeling, governance en financiële continuïteit.

Statutenwijziging

Op 14 maart 2016 heeft een notariële statutenwijziging plaatsgevonden om de functiescheiding tussen besturen en toezicht, die al in praktijk werd gebracht, te formaliseren. Er is een statutaire raad van toezicht ingesteld. De heer Vriend is bij notariële akte benoemd tot directeur-bestuurder.

Sleutelmerken

De activiteiten van SLG worden geprofileerd en gecommuniceerd door middel van de zogenaamde sleutelmerken. De sleutelmerken staan voor de vier thema's die SLG onderscheidt binnen haar werkveld. De vier sleutelmerken zijn:

Goede beleidsbasis voor landschap

SLG zet in op een goede beleidsbasis voor landschap bij overheid, organisaties en sectoren. We gaan daartoe het gesprek aan met beslissers en bestuurders.

Het provinciaal beleid kent een aantal uitvoeringsinstrumenten voor landschap. De gemeenten, de landgoederen, de agrarische collectieven en SLG zijn de voornaamste uitvoeringpartners van de provincie op het gebied van landschap.

In 2016 hebben de provincie en SLG nieuwe afspraken gemaakt over de ondersteuning van het vrijwilligerswerk in het landschap voor de periode 2017 t/m 2020. In 2019 ontving SLG in een provinciale subsidie van € 375.417 voor de ondersteuning van bestaande vrijwilligersgroepen.

In 2019 heeft SLG gemeenten ondersteund bij het voorbereiden van subsidieaanvragen voor de provinciale landschapsregeling. Het betreft hier een provinciale subsidieregeling waar gemeenten en landgoedeigenaren gebruik van kunnen maken om landschapselementen aan te leggen en te herstellen en toegankelijkheid en educatie op te zetten. De subsidieregeling maakt het gemeenten mogelijk om subsidie aan te vragen voor het opzetten en opleiden van vrijwilligersgroepen die bezig gaan met landschapsherstel, het vergroten van toegankelijkheid en educatie en met het herstel van biodiversiteit.

In 2019 heeft SLG de agrarische collectieven ondersteund bij de beheermonitoring van het weidevogelbeheer. Tevens is SLG samen met de agrarische collectieven verder gegaan met de uitvoering van maatregelen en activiteiten gericht op betere overlevingskansen voor akker- en weidevogels.

Wederom hebben we in 2019 Waterschap Vallei en Veluwe geadviseerd over en ondersteund bij het vormgeven en faciliteren van vrijwilligerswerk. Het gaat overwegend om handmatig beekbeheer.

Meetnet Agrarisch Cultuurlandschap

SLG participeert in de ontwikkeling van het landelijk Meetnet Agrarisch Cultuurlandschap. Het Meetnet Agrarisch Cultuurlandschap is het meest gezaghebbende meetnet van Nederland op het gebied van landschapskwaliteit. Dit meetnet geeft ons de informatie die nodig is om te lobbyen voor een goed landschapsbeleid. We willen dat de informatie gebruikt wordt bij de Natuurbalans, waarmee het rijksbeleid wordt geëvalueerd.

Vanaf 2010 hebben wij, evenals andere provinciale organisaties landschapsbeheer, jaarlijks een (samengesteld) gebied van ongeveer 1.000 ha geïnventariseerd (nulmeting) op basis van de MKLE methode (monitor kleine landschapselementen). Alle landschapselementen, punt-, vlak- en lijnelementen, worden geïnventariseerd en de onderhoudstoestand en bedreigingen van ieder element worden vastgelegd in een Geografisch Informatie Systeem (GIS). In 2014 hebben wij ons vijfde en laatste meetnetgebied geïnventariseerd.

Wij hebben nu een set van meetgebieden (een meetnet) verdeeld over de verschillende landschappen van Nederland. Jaarlijks wordt landelijk een rapportage opgesteld, waarin een analyse van de geïnventariseerde meetnetgebieden is gemaakt. In 2015 is het meetnetgebied dat in 2010 (5 jaar daarvoor) voor het eerst is geïnventariseerd (nulmeting) opnieuw geïnventariseerd (monitoring), in 2016 het meetnetgebied dat in 2011 is geïnventariseerd, in 2017 het meetnetgebied dat in 2012 is geïnventariseerd, in 2018 het meetnetgebied dat in 2013 is geïnventariseerd en in 2019 het meetnetgebied dat in 2014 is geïnventariseerd. Het veldwerk voor deze metingen wordt verricht door onze werkgroep Landschapsmonitoring. De door SLG opgeleide vrijwilligers van de werkgroep leggen vanaf de openbare weg de veranderingen in het landschap op elementniveau vast.

Meer landschapswinst door de Nationale Postcode Loterij

We zijn al sinds jaar en dag beneficiënt van de Nationale Postcode Loterij. We zijn de Nationale Postcode Loterij zeer erkentelijk voor hun financiële bijdrage, waarmee we ook in 2019 weer veel extra landschapswinst boekten.

Klompenpaden

We hebben met de middelen van de Nationale Postcode Loterij bijgedragen aan nieuwe Klompenpaden, aan de doorontwikkeling van het merk en aan de promotie van de Klompenpaden. Alle Klompenpaden zijn opgenomen in de regionale wandelroutenetwerken in de Achterhoek en in het Rivierengebied. We hebben werkafspraken gemaakt met Routebureau Veluwe over de wijze waarop Klompenpaden worden geïntegreerd in het Routenetwerk Veluwe. We hebben een Klompenpaden Pin gelanceerd in 2018 en van iedere verkochte pin gaat een deel naar SLG voor het onderhoud van de Klompenpaden. We hebben ook met middelen van de Nationale Postcode Loterij geïnvesteerd in een nog beter op de gebruiker afgestemde functionaliteit van de Klompenpaden App.

Beplanting, bijen en biodiversiteit

Met de middelen van de Nationale Postcode Loterij is een provinciale beplantingsactie opgezet en uitgevoerd. Zo zijn op vele Gelderse erven nieuwe hoogstamfruitbomen geplant, zijn knotbomen geplant op kavelgrenzen en erfgronden en zijn heg- en bosplantsoen aangeplant voor hekken, singels en om houtwallen te herstellen.

Verder is geïnvesteerd in een weidevogeldrone, zodat met behulp van een infraroodcamera op effectievere wijze nesten opgespoord en beschermd kunnen worden. Het gebruik van een drone voorkomt dat vrijwilligers het land in lopen, zodat er ook geen geursporen achterblijven, waar predatoren als de vos gebruik van maken om nesten op te sporen. Ook blijft met een drone geen nest onopgemerkt.

We hebben ook NPL middelen beschikbaar gesteld aan patrijzenwerkgroepen om zoveel mogelijk patrijzenbiotoop te realiseren. De patrijzenstand in gebieden in de Achterhoek waar patrijzenwerkgroepen actief zijn, lijkt langzamerhand weer wat te verbeteren. De patrijs was nagenoeg helemaal verdwenen. De patrijzenwerkgroepen blijken succesvol in hun aanpak. SLG is in 2019 verder gegaan met het ontwikkelen van nieuwe manieren om bewoners en vrijwilligers te betrekken bij het creëren van geschikt biotoop voor dieren die afhankelijk zijn van het cultuurlandschap en SLG heeft een aanpak ontwikkeld voor bio-diverse erven. Ter bevordering van biodiversiteit is ook een biodiversiteitsscan ontwikkeld, waarmee particuliere bewoners snel een beeld krijgen van de mogelijkheden om hun erf geschikter te maken voor meer biodiversiteit.

Lobby en beleidsbeïnvloeding

Met middelen van de Nationale Postcode Loterij hebben we lobby gevoerd op provinciaal en nationaal niveau. Op het nationale niveau gebeurt dat met name door ons landelijk bureau LandschappenNL. De provinciale lobby heeft bijgedragen aan het besef bij de provincie dat er meer moet gebeuren om de biodiversiteit in het cultuurlandschap te herstellen. Het gaat dan met name om het agrarisch landschap, waar cultuurhistorische kwaliteiten en de biodiversiteit ernstig onder druk staan. Onze bijdrage in 2019 aan de monitoring van het Meetnet Agrarisch Cultuurlandschap is bekostigd met middelen van de Nationale Postcode Loterij. Met dat meetnet zetten we het landschap lekker en figuurlijk op de kaart. Naast lobby op het beleidsterrein landschap is ook gelobbyd voor de ontwikkeling van natuur-inclusieve landbouw. Daarnaast hebben we een aantal gemeenten geadviseerd over een goede bescherming van landschap in de gemeentelijke omgevingsvisie.

SLG heeft in navolging van 2018 ook in 2019 haar bezwaren geuit tegen de komst van Lelystad Airport, welke zeer negatieve effecten heeft op milieukwaliteit en omgevingskwaliteit. Daarnaast heeft SLG met haar netwerk en expertise bijgedragen aan landelijke lobby trajecten, waar LandschappenNL de lead had.

Winst voor het landschap in 2019

SLG heeft de resultaten uit projecten op een rij gezet en de werkresultaten over 2019 opgevraagd aan alle bij haar aangesloten vrijwilligersgroepen en vrijwilligersinitiatieven. Het gaat om groepen waar SLG een ondersteunende rol heeft vervuld. De resultaten hiervan staan in dit hoofdstuk vermeld.

Vrijwilligersondersteuning

Voor het beheer van landschapselementen en natuurgebiedjes zijn we in toenemende mate afhankelijk van de onbezoldigde inzet van vrijwilligers en bewoners. Onze inschatting is dat zij zo'n 25% van alle landschapselementen onderhouden. We faciliteren hen met kennis, kunde en gereedschap van goede kwaliteit zodat zij veilig en deskundig kunnen werken. Waar nodig stimuleren we het samenspel tussen vrijwilligers, grondeigenaren, organisaties en overheden. Van de provincie Gelderland ontvingen we ook in 2019 weer subsidie voor de vrijwilligersondersteuning.

In 2019 zijn er per saldo 30 nieuwe vrijwilligersgroepen bij ons aangesloten. Daarmee staat de teller van het totaal aantal Gelderse vrijwilligersgroepen eind 2019 op 377 en ondersteunden we in 2019 in totaal 13.100 vrijwilligers.

De resultaten van 2019 op een rij

Actieve vrijwilligers: 13.100
Aantal vrijwilligersgroepen: 377
Vermeden kosten: € 6,1 miljoen

Vrijwilligersgroepen:

104 landschapsbeheergroepen
12 biodiversiteitsgroepen (steenuilen, wilde bijen, poelen, op boerderijen)
30 hoogstambrigades
28 landgoed- en buitenwerkplaatsgroepen
1 werkgroep landschapsmonitoring
87 klompenpadenwerkgroepen
30 weidevogelwerkgroepen
15 patrijzenwerkgroepen
4 archeologiewachten
48 zwerfafvalbrigades
18 waterschapsgroepen

In contact:

64.385 website bezoekers, 3.317 lezers Landschapsnieuws, 7.196 Twitter volgers, 883 Facebook volgers, 776 LinkedIn volgers, 5.436 deelnemers infoavonden, 1.195 deelnemers cursussen en 857 erfadviezen.

Projecten, Klompenpaden en vrijwilligersgroepen op de kaart:

167 landschapsprojecten
377 vrijwilligersgroepen
54 natuurwerkdaglocaties
87 Klompenpaden
27 Klompenpaden in ontwikkeling

Resultaten in het landschap met vrijwilligers:

4.372 aangeplante en onderhouden fruitbomen
5.344 aangeplante en onderhouden knotbomen
1.056 ha onderhouden bos- en natuurgebiedjes
40 km aangeplante en onderhouden rijen bomen, struiken en hagen
142 onderhouden poelen
1.343 deelnemers op 54 locaties tijdens de Natuurwerkdag 2019
5.558 beschermde nesten boerenlandvogels
43 km onderhouden beek
42 nieuwe steenuilenkasten en 498 onderhouden steenuilenkasten
1.402 km Klompenpad in beheer (incl. aanlooproutes en routeverlengers)

Resultaten in het landschap met bewoners/eigenaren:

2.088 aangeplante fruitbomen
3.777 aangeplante laan- en knotbomen
300.500 stuks aangeplant bosplantsoen
6 nieuwe Klompenpaden
1.402 km Klompenpad in beheer (incl. aanlooproutes en routeverlengers)

De grootste groep vrijwilligers is actief in het landschapswerk (knotten, snoeien, zagen). Daarnaast zijn er 'specialisaties'; het snoeien van hoogstamfruit, de zogenaamde hoogstambrigades, het opschonen en inventariseren van poelen en het onderhouden van Klompenpaden (87 klompenpadenwerkgroepen eind 2019). Op een Gelderse landgoed is in 2019 een nieuwe vrijwilligersgroep opgezet. In totaal zijn er eind 2019 28 landgoed- en buitenplaatswerkgroepen. Er zijn ook vrijwilligers die zich specifiek voor een diergroep of diersoort inzetten. De weidevogelvrijwilligers gaan ieder voorjaar op pad om agrariërs te wijzen op beschermingsmogelijkheden en markeren, indien nodig, de nesten, zodat de agrariër bij zijn werkzaamheden rekening kan houden met de nesten. Ook worden nesten steeds vaker via een drone opgespoord, waardoor vrijwilligers niet meer in het boerenland hoeven te lopen. Gegevens over nesten worden tegenwoordig digitaal ingevoerd. Deze gegevens worden gebruikt voor de tweejarige landelijke Weidevogelbalans. Er zijn in de Achterhoek ook patrijzenwerkgroepen ontstaan, die bij de opstart door ons zijn gefaciliteerd. De steenuilenvrijwilligers plaatsen en onderhouden steenuilenkasten en ringen de jonge uiltjes.

Al deze vrijwilligers kunnen bij Stichting Landschapsbeheer Gelderland terecht voor verzekeringen, informatie, cursussen, begeleiding, (financiële) ondersteuning en het lenen van goed gereedschap en persoonlijke beschermingsmiddelen.

De vrijwilligers werkten samen met naar schatting 2.500 verschillende grondeigenaren en professionele beheerders in het landschap. Het gaat daarbij om boeren, buitenlui, bedrijven, overheden en natuurorganisaties.

Landschapsprojecten

De projecten die we in 2019 hebben uitgevoerd, hebben geleid tot een verdere groei van de betrokkenheid van Gelderse inwoners bij het landschap, hun landschap. Alle projecten droegen bij aan de kenmerkende identiteit (historische, ecologisch, visueel landschappelijk) en aan de beleefbaarheid van het cultuurlandschap. Tevens vergroten deze projecten het gevoel van eigenaarschap bij Gelderse inwoners. De projecten werden gefinancierd door overheden en belanghebbende projectdeelnemers. Een overzicht van de resultaten:

Opzetten nieuwe vrijwilligersgroepen

In 2019 zijn er in totaal 57 projecten in uitvoering geweest met het doel om nieuwe vrijwilligersgroepen op te zetten of bestaande groepen in hun rol te versterken. We zien dat er in Gelderland veel animo bestaat bij gemeenten om te investeren in meer participatie middels het oprichten van nieuwe vrijwilligersgroepen. In 2019 waren we in 32 gemeenten bezig met de oprichting van geheel nieuwe vrijwilligersgroepen. In totaal werden in 2019 per saldo 30 nieuwe groepen opgezet. Er is onder inwoners veel behoefte aan kennis op het gebied van hoogstamfruit en veel animo voor deelname aan een hoogstambrigade. Een hoogstambrigade heeft als doel om het beheer van bijzondere en karakteristieke boomgaarden uit te voeren en daarnaast het erfgoed van hoogstamfruit levend te houden. Na een uitgebreide cursus van 4 avonden en 4 zaterdagen zijn de vrijwilligers in staat om zelfstandig beheer en onderhoud uit te voeren. De groep wordt hierin gefaciliteerd met gereedschappen zoals ladders en zagen.

Het aantal zwerfafvalbrigades is ook fors gegroeid in 2019. Dit zijn groepen vrijwilligers die zelfstandig aan de slag gaan om het landschap in de eigen leefomgeving vrij te maken en te houden van zwerfafval. Wij faciliteren met het juiste gereedschap en dragen zorg voor goede werkafspraken onderling (o.a. middels een WhatsApp groep) en met de gemeente (o.a. over het lokaal ophalen van het ingezamelde zwerfafval). In 2019 zijn 17 nieuwe zwerfafvalbrigades opgezet.

Vanuit de samenwerking met de Gelderse agrarische collectieven zijn in totaal zo'n 265 patrijzertellers opgeleid t/m 2019 en deze vrijwilligers zijn uitgerust met kennis en materialen. Deze vrijwilligers trachten de patrijzenstand in beeld te brengen en helpen mee met de aanplant van patrijzenhagen om het leefgebied voor de patrijs te verbeteren. In totaal zijn nu 15 patrijzenwerkgroepen actief in heel Gelderland.

Levend Landschap processen

Het proces Levend Landschap is een succesvolle aanpak om middels een kort dorps- en/of gebiedsproces samen met de bewoners een uitvoeringsagenda (van allerlei diverse landschapsgerichte projecten en activiteiten) op te stellen die de inwoners zelf tot uitvoering gaan brengen. SLG kan de dorpsgemeenschap gedurende 3 jaar ondersteuning bieden om hen te helpen om de uitvoering van activiteiten op een deskundige en zelfstandige manier vorm te geven. Uiteindelijk ontstaan er een of meerdere lokale landschapswerkgroepen die na 3 jaar begeleiding zelfstandig verder gaan met allerlei actuele uitvoeringsprojecten. De ontstane landschapswerkgroepen kunnen door SLG gefaciliteerd worden dankzij de subsidie die SLG ontvangt van de provincie Gelderland.

Ook voor 2020 staan er weer veel Levend Landschap projecten op de rol. Op onze website staan bij de betreffende gemeente de Levend Landschap processen, die in uitvoering zijn, vermeld.

Beplantings- en biodiversiteitsprojecten

De inzet van SLG richt zich naast de indirecte aanpak via Levend Landschap ook op het creëren van directe landschapswinst door aanplant van landschapselementen in het landschap. Jaarlijks hebben we diverse projecten en activiteiten die leiden tot de aanplant van boomgaarden, heggen en hagen, houtwallen, solitaire bomen, etc. Kenmerkend voor de SLG aanpak is dat we dit altijd in samenwerking doen met de betreffende grondeigenaren en dat we met onze inrichtingsplannen streven naar optimale landschapswinst. Dit sluit naadloos aan bij de visie en de wens van gemeenten. We hebben een aantal sterke concepten zoals:

- Dorpen in het Groen (aanplantactie op particuliere erven);
- Houd de Bongerd Hoog (gericht op aanplant van hoogstamboomgaarden);
- Plantacties Heg en Houtwal (gericht op de aanplant van heg en haag elementen in het landschap);
- Natuurerf (gericht op het genereren van meer biodiversiteit op het erf);
- Knotten voor het Landschap (gericht op het terugbrengen van de knotboom in het landschap);
- Kwaliteitsimpuls Landschap (gericht op grotere landschappelijke elementen);
- Bomen voor koeien (gericht op schaduw gevende bomen).

Met name in de Dorpen in het Groen aanpak pakken we de uitvoering samen met de bewoners op, hetgeen bijdraagt aan de blijvende zorg voor de aangeplante elementen. De deelnemers leveren een beperkte financiële bijdrage voor het plantmateriaal. Alle resultaten worden vastgelegd in een Geografisch Informatie Systeem (GIS), zodat we opdracht gevende gemeenten goed kunnen tonen waar welke resultaten behaald zijn. Gemeenten kunnen deze informatie weer gebruiken in het verantwoorden van de verkregen provinciale subsidies voor deze activiteiten. De concrete aanplantresultaten 2019 waren:

- 947 erfinrichtingsplannen opgesteld
- Aanplant van 2.088 Hoogstamfruitbomen
- Aanplant van 3.777 laan- en knotbomen
- 300.500 stuks bos- en haagplantsoen (40 kilometer heg/houtsingel)

Klompenpaden

In 2019 zijn er 7 nieuwe Klompenpaden geopend. Voor alle klompenpaden zie www.klompenpaden.nl.

Het aantal wandelaars neemt nog steeds toe. In 2019 schatten we het gebruik op 720.000 wandelingen (666.000 in 2018). Ook het gebruik van de Klompenpaden app (226.371 downloads van paden), de website (454.324 bezoeken) en Facebook (6.910 fans) is in 2019 weer verder toegenomen. Het betreft hier gegevens voor alle Klompenpaden in Nederland. Een aanvulling op de "normale" Klompenpaden zijn de zogeheten Klompenpaden Kids en de Klompenpaden XL. Klompenpaden Kids zijn interessant voor gezinnen met jongere kinderen en/of grootouders met hun kleinkinderen, vanwege de kortere routes, speelaanleidingen langs de route, leuke leerzame opdrachten en informatie gericht op de jonge doelgroep. Een Klompenpad XL is een extra lang Klompenpad, dat nog wel in een dag gewandeld kan worden. In samenwerking met de gemeenten Overbetuwe, Renkum en Wageningen is het Nederrijnsepad ontwikkeld, het eerste Klompenpad XL. Het is in maart 2020 geopend. Een 27 kilometer lange route met verschillende oversteekmogelijkheden over de Nederrijn. Bij verschillende gemeenten is belangstelling voor een Klompenpad Kids. We verwachten in 2020 het eerste Gelderse Klompenpad Kids op de Wageningse Eng te openen. We betrekken kinderen bij de ontwikkeling ervan.

Beheer Klompenpaden

De instandhouding, het beheer en de marketing van Klompenpaden is geen sinecure. We worden daarbij geholpen door 87 Klompenpadenwerkgroepen. We krijgen veel 'free publicity' rondom de Klompenpaden. De totale mediawaarde in de gedrukte pers bedroeg € 243.886 voor alle Klompenpaden. De Gelderse RBT's nemen de Klompenpaden volop op in de regionale magazines. Ook in landelijke wandelmagazines wordt regelmatig aandacht besteed aan Klompenpaden. In totaal behartigen we meer dan 1.300 contracten tussen gemeenten en grondeigenaren. We werkten eind 2019 samen met 847 Klompenpadenvrijwilligers en hadden in 2019 contact met 421 ondernemers over de verkoop van routebrochures en Klompenpaden pins. Al met al zijn we heel tevreden over het wandelproduct Klompenpaden. Het heeft zich verder ontwikkeld als 'sterk merk' en er zijn relatief weinig klachten over Klompenpaden. Klachten worden heel snel afgehandeld en dat maakt dat grondeigenaren en gemeenten veel vertrouwen hebben in de samenwerking met SLG.

Voor de Gelderse economie/samenleving:

- Alle vrijwilligers leverden gezamenlijk 275.980 uren aan vrijwilligersinzet, hetgeen overeenkomt met ruim 172 fte. Dit is ongeveer € 6,1 miljoen aan vermeden professionele kosten voor landschapswerkzaamheden.
- Het actieve vrijwilligerswerk draagt bij aan sociale samenhang, vriendschappen, gezondheid, welzijn en welbevinden. Het geeft duizenden Gelderse inwoners een betekenisvolle invulling van vrije tijd en draagt enorm bij aan een leefbare omgeving voor mens, plant en dier.
- We hebben in 2019 samengewerkt met 418 verschillende dorpsbelangenorganisaties, Gelderse bedrijven en lokale verenigingen en stichtingen.
- Alle 87 klompenpaden zijn in de Klompenpaden App opgenomen en trokken in totaal naar schatting 522.000 wandelaars. Zij besteedden ruim € 3,9 miljoen bij het MKB op het Gelderse platteland.
- Vanuit professionele projecten en activiteiten, alsmede de bedrijfsvoering, is voor ruim € 718.000 afgenomen van overwegend Gelderse leveranciers van plantmateriaal, materialen, dienstverlening, catering, zaaltjes en gereedschappen. Samen met de professionele bezetting bij SLG zelf leidt dit tot werkgelegenheid en inkomen voor naar schatting 60 mensen en hun gezinnen.
- De Klompenpaden bevorderen het draagvlak voor natuur en landschap bij wandelaars, ondernemers en deelnemende grondeigenaren en zorgen voor een gevoel van trots op de eigen omgeving.
- Onze website met informatie over landschap, projecten en vrijwilligerswerk is bezocht door 64.385 bezoekers.

Financiën 2019 en jaarplan 2020

De balans per 31 december 2019 en de staat van baten en lasten over 2019 zijn opgenomen in dit jaarverslag. De volledige jaarrekening is digitaal opvraagbaar bij het secretariaat van SLG.

Balans per 31 december 2019

Activa	€	€	Passiva	€	€
Vaste activa			Stichtingsvermogen		
Materiële vaste activa			Bestemmingsreserves	156.894	
direct in gebruik voor			Continuïteitsreserve	1.054.071	
de doelstelling					
Inventaris		38.880			1.210.965
Viottende activa			Kortlopende schulden		
Onderhanden projecten		369.847	Vooruit ontvangen bedragen		653.854
Te ontvangen subsidies			Belastingen en premies		
en overige inkomsten	300.052		sociale verzekeringen		62.716
Overige vorderingen	5.773		Overige schulden		305.825
		275.782			992.352
Liquide middelen		1.488.765			
		2.203.317			2.203.317
		=====			=====

Staat van baten en lasten over het jaar 2019

	Begr 2019	Uitk 2019	Begr 2020
Baten	€	€	€
Aandeel in acties van derden –Bijdrage NPL	187.500	187.500	187.500
Beschikbaar uit fondsenwerving	187.500	187.500	187.500
Subsidies basistaken	375.417	375.417	386.680
Klompenpaden beheer	223.000	269.248	264.000
Projectbijdragen	1.344.850	1.523.645	1.551.500
Renteresultaat	400	306	200
Overige baten	-	7.972	-
Totaal beschikbaar voor de doelstelling	2.131.167	2.364.088	2.202.380
Lasten			
Besteed aan de doelstelling			
Basistaken			
Uitvoeringskosten eigen organisatie	288.800	261.364	312.550
Overige kosten	86.617	146.033	74.130
	375.417	407.397	386.680
Projecten en Advies			
Uitvoeringskosten eigen organisatie	1.076.192	1.149.583	1.226.500
Overige kosten	375.000	402.042	325.000
	1.451.192	1.551.625	1.551.500
Klompenpaden beheer			
Uitvoeringskosten eigen organisatie	200.500	175.469	239.000
Overige kosten	22.500	45.521	25.000
	223.000	220.990	264.000
Totaal besteed aan de doelstelling	2.049.609	2.180.012	2.202.380
Beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie *	106.558	93.639	110.119
Specificatie beheer en administratie:			
Basistaken	18.774	14.983	19.344
Projecten en Advies	76.632	64.703	77.575
Klompenpaden beheer	11.152	13.953	13.200
Som der lasten	2.131.167	2.273.651	2.202.380
Resultaat	-25.000	90.437	0
Toevoeging/onttrekking aan			
- Continuïteitsreserve	0	42.179	0
- Bestemmingsreserves	0	48.258	0

* In de begroting is voor de kosten voor beheer en administratie begroot met een norm van 5% van de totale kosten. Dit betekent dat de directeur-bestuurder er naar streeft de kosten van beheer en administratie niet boven deze norm uit te laten komen.

De bovenstaande gecomprimeerde cijfers zijn ontleend aan en consistent met het officiële verslag. SNP adviseurs heeft een goedkeurende verklaring afgegeven bij de volledige jaarrekening.

Verschillenanalyse

De baten t.b.v. Projecten en Advies zijn in 2019 aanzienlijk hoger uitgevallen dan begroot. De uitvoeringskosten van de eigen organisatie voor Projecten en Advies vielen ook hoger uit dan begroot, maar minder hoog dan de baten. Dat heeft de basis gelegd voor het financieel resultaat voor Projecten en Advies, ondanks dat de overige kosten voor Projecten en Advies ook hoger waren dan begroot. Het resultaat op Projecten en Advies bedroeg € 159.520.

Voor uitvoering van Basistaken zijn iets meer kosten gemaakt dan gedekt konden worden met de door de provincie beschikbaar gestelde subsidie. Het resultaat op Basistaken bedroeg - € 31.980. Om het negatieve resultaat beperkt te houden is er in de loop van 2019 voor gekozen om te stoppen met de ondersteuning van de werkgroep Oral History.

Het resultaat op de uitvoering van Klompenpaden beheer bedroeg in 2019 € 48.258. De kosten vielen mee t.o.v. de baten. Dit bedrag wordt aan de bestemmingsreserve Klompenpaden beheer toegevoegd.

Met het resultaat dat we in 2019 op Projecten en Advies hebben behaald, zijn we in staat de verliezen op Basistaken ruimschoots te dekken. Echter, dit biedt geen enkele garantie naar de toekomst.

Er is wederom doelmatig gewerkt bij SLG. Het percentage van de baten dat rechtstreeks besteed wordt aan de doelstelling bedroeg in 2019 92,2% (2018: 87,6%).

Toelichting op de rekening 'Beheer en Administratie':

De kosten, zoals genoemd in de "Aanbeveling Toepassing van Richtlijn 650 voor Kosten Beheer en Administratie" van de VFI van januari 2008, worden naar rato toegerekend aan Beheer en Administratie. De toerekening is gebaseerd op het aantal uren dat directeur-bestuurder, secretariaat, financieel-administratieve medewerkers, receptie en schoonmaakpersoneel besteden aan niet direct aan de doelstelling toe te rekenen werkzaamheden. De verhouding van deze uren ten opzichte van de totaal beschikbare uren van deze medewerkers is gerelateerd aan de loonkosten van de betreffende medewerkers. De uitkomst hiervan is vervolgens uitgedrukt in een percentage van de totale loonkosten van de stichting. Dit percentage is gehanteerd om de in de aanbeveling van de VFI genoemde kosten toe te rekenen aan Beheer en Administratie. De kosten van de raad van toezicht zijn voor 100% toegerekend aan Beheer en Administratie.

Het bestuur heeft in 2010 besloten om te trachten de kosten voor Beheer en Administratie binnen 5% van de totale lasten te houden. In 2019 bedroeg het aandeel in de totale lasten 4,3%.

Vrij besteedbaar eigen vermogen

Het beleid van bestuur en directie is erop gericht een vrij besteedbaar eigen vermogen (in de vorm van een continuïteitsreserve) op te bouwen ter grootte van ten minste 75% van de jaarlijkse som van de totale bruto salarissen, inclusief werkgeverslasten en pensioenlasten (en exclusief eindejaarsuitkering) om tegenslagen op te vangen en beleidsmatige veranderingen te financieren. Eind 2019 is het vrij besteedbaar vermogen 76,2% van de totale bruto salarissom van 2019. We voorzien in 2020 een stijging van de bruto salariskosten als gevolg van personele groei.

Beleidsvoornemens 2020 en het jaarplan 2020

In 2020 gaan we door met onze inspanningen om de participatie door burgers en bewoners bij de ontwikkeling, het herstel en het beheer van het landschap te bevorderen. We gaan in 2020 wederom proberen met provincie, waterschappen, gemeenten en grondeigenaren afspraken te maken om ons daarbij financieel meer te ondersteunen. We streven naar meer financiering voor de basistaken, omdat deze al jaren niet toereikend blijkt. Als het niet lukt financiering te vinden voor de gewenste ondersteuning van vrijwilligers, zien we ons genoodzaakt keuzes te maken en het service niveau naar beneden bij te stellen. We zullen dat dan in samenspraak met onze Vrijwilligersadviesraad doen.

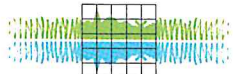
We positioneren ons als de organisatie voor Gelderse landschapsvrijwilligers en voor bewoners van het Gelderse buitengebied. Daarbij zullen we ook decentrale overheden, lokale organisaties en bedrijven gaan betrekken om zo via meer betrokkenheid aan de basis meer continuïteit in het beheer en de toegankelijkheid van het landschap te krijgen.

In 2020 zullen we de gemeenten blijven ondersteunen bij het opstellen van een meerjarenprogramma landschap en biodiversiteit op basis waarvan ze een subsidieaanvraag kunnen doen bij de provincie. Gezien de cofinancieringsvoorwaarde van de provincie, zullen we de gemeenten stimuleren om, ondanks de moeilijke financiële situatie waarin veel gemeenten zich momenteel bevinden, landschapsbudget op de begroting te houden om zo ook uitvoering te kunnen geven aan hun landschapsbeleid.

Ook willen we met lokale organisaties, gemeenten, waterschappen en provincie werken aan de verbetering van het landschap als onderkomen van kwetsbare en algemene diersoorten. Maar ook vanuit bewonersinitiatieven, die we willen aanmoedigen en faciliteren. Ook zullen we voorstellen doen voor lokale zwerfafvalinitiatieven en deze bij de opstart ondersteunen.

De toegankelijkheid van het cultuurlandschap zal door SLG verder worden vergroot. We gaan weer een heel aantal nieuwe klompenpaden opleveren. We zullen onze ondersteuning aanbieden aan gemeenten voor het in standhouden van klompenpaden. We zullen ook de provincie vragen om partner te blijven om de Klompenpaden verder uit te rollen in de provincie.

We ondersteunen met behulp van de provinciale subsidie burgers die als vrijwilliger hun bijdrage aan het onderhoud van het landschap willen leveren. Krachtig burgerschap, dat zich uit in concrete daden vormt een belangrijke basis van de trots en de zorg voor het landschap. Er is nog steeds een latente vraag bij het maatschappelijk middenveld om zich in te zetten voor de eigen leefomgeving. Er is in de Gelderse samenleving steeds meer belangstelling voor het oppakken van de eigen verantwoordelijkheid voor het onderhoud van de leefomgeving, zoals het onderhouden van landschapselementen, de inzet voor een specifieke diergroep of diersoort, het ontwikkelen en onderhouden van klompenpaden en het opruimen van zwerfafval. Wij zetten ons in voor de ondersteuning daarvan en geven de vrijwilligersgroepen en bewonersinitiatieven een stem waar het gaat om het contact met de overheden. We bieden vrijwilliger- en bewonersnetwerken ook een aantal Facebook pagina's om elkaar te inspireren en kennis uit te wisselen. We gaan door met onze Facebook pagina m.b.t. weidevogelbescherming, de Klompenpaden Facebook pagina en onze Facebook pagina m.b.t. SLG activiteiten en projecten in Gelderland. We brengen Landschapsnieuws uit om te agenderen, te inspireren en te informeren.

Stichting Landschapsbeheer Gelderland

We investeren proactief in de samenwerking met andere provinciale organisaties die een raakvlak hebben met onze doelstellingen. Het gaat dan om organisaties die werken aan natuur, vrijetijdseconomie, leefbaarheid, cultuurhistorie en erfgoed en ruimtelijke kwaliteit. We zetten in op biodiversiteit. We doen daarbij met name een beroep op onze lokale vrijwilligersgroepen. We wisselen kennis en ervaringen uit met de andere provinciale organisaties, waarmee we LandschappenNL vormen. We voeren gezamenlijk een landelijke lobby voor landschap.

Verantwoordingsverklaring

Conform het Reglement van het CBF-keur legt de keurmerkhouders in het jaarverslag een Verantwoordingsverklaring af over de principes van goed bestuur.

Toezicht houden, besturen en uitvoeren

In 2016 heeft het bestuur van Stichting Landschapsbeheer Gelderland een statutaire verandering in de governance doorgevoerd.

Toezicht op de stichting wordt uitgeoefend door een raad van toezicht, welke een reglement raad van toezicht heeft vastgesteld voor haar functioneren. De raad van toezicht hanteert de Governance Code Cultuur. De raad van toezicht heeft een remuneratiecommissie en een auditcommissie ingesteld, welke voorbereidende werkzaamheden verrichten voor de raad van toezicht.

De raad van toezicht heeft een voorzitter. Het profiel van de voorzitter van de raad van toezicht en het profiel van een lid van de raad van toezicht zijn door de raad van toezicht vastgesteld.

Het bestuur van de stichting wordt gevormd door de directeur-bestuurder, die de werkgever vertegenwoordigt naar het personeel. De directeur-bestuurder dient voor een aantal besluiten de goedkeuring te vragen van de raad van toezicht. Deze besluiten zijn benoemd in de statuten en verder uitgewerkt in het reglement raad van toezicht.

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het beleid en de beleidsontwikkeling. Dit betekent dat de directeur-bestuurder het beleid bepaalt en het meerjarenbeleidsplan, het personeelsbeleid, de begroting inclusief eventuele wijzigingen daarin, de jaarrekening en het jaarverslag vaststelt. De directeur-bestuurder laat zich bij zijn taken adviseren door de Vrijwilligersadviesraad en de Personeelsvertegenwoordiging.

De raad van toezicht ziet erop toe dat de afgesproken inhoudelijke doelen worden gerealiseerd binnen de vastgestelde financiële kaders.

In de rol van werkgever zorgt de directeur-bestuurder ervoor dat medewerkers van de stichting op correcte wijze hun werk doen. De directeur-bestuurder hanteert daarbij een inhoudelijk jaarplan en een intern document Administratieve Organisatie Interne Beheersing, waarin alle bedrijfsprocessen en procuraties zijn vastgelegd.

De directeur-bestuurder heeft een klachtenregeling vastgesteld, zodat toezicht plaatsvindt op de goede behandeling van iedere uiting van onvrede over het beleid of de uitvoering van beleid van SLG.

Jaarlijks wordt het functioneren van de directeur-bestuurder geëvalueerd tijdens een functioneringsgesprek tussen directeur-bestuurder enerzijds en de voorzitter en een lid van de raad van toezicht anderzijds. Hiervan wordt een verslag gemaakt.

Elke twee jaar evalueert de raad van toezicht het eigen functioneren. De resultaten van deze zelfanalyse worden schriftelijk vastgelegd.

Elke vijf jaar evalueert de directeur-bestuurder of de statuten nog passend zijn en voldoen aan de vigerende wet- en regelgeving. Elke vijf jaar evalueert de raad van toezicht of het reglement raad van toezicht nog passend is en voldoet aan de vigerende wet- en regelgeving. De resultaten van beide evaluaties worden schriftelijk vastgelegd.

Optimaliseren van de doeltreffendheid en doelmatigheid van bestedingen

SLG stelt jaarlijks en vervolgens elk kwartaal een uitvoeringsplan op met de realisatie en planning van alle taken en projecten. In de organisatie wordt door leidinggevend en projectleiders gestuurd op kwaliteit, voortgang en tijdige oplevering van projecten en andere overeengekomen prestaties. Alle medewerkers houden maandelijks een sjabloon bij voor de eigen werkplanning. Wekelijks worden gewerkte uren digitaal geregistreerd. Directeur-bestuurder en hoofd projecten & advies houden toezicht op het naleven van de afspraken uit het interne document Administratieve Organisatie en Interne Beheersing. Tussentijds overleg vindt plaats zodra de uitvoering daartoe aanleiding geeft. Binnen de uitvoering van taken en projecten wordt voortdurend gezocht naar mogelijkheden om doeltreffender en doelmatiger te werken. Jaarlijks worden een aantal projecten geëvalueerd en worden onze 'producten' geëvalueerd.

De omgang met belanghebbenden

Belanghebbenden, financiers en opdrachtgevers krijgen tussentijdse en eindrapportages met betrekking tot de voortgang en resultaten (inhoudelijk en financieel). Bij elke activiteit wordt onderzocht op welke wijze de promotie van de activiteiten kan bijdragen aan de doelstelling. Daarbij wordt onderzocht welke communicatiemiddelen het meest doeltreffend zijn binnen de budgettaire mogelijkheden. Ook worden diverse sociale media ingezet en benut. Waar zich kansen voordoen wordt ook de pers actief betrokken bij de activiteiten en de resultaten. Via de website (www.landschapsbeheergelderland.nl), de digitale nieuwsbrief Landschapsnieuws, het jaarbericht (in 2019: Verknocht aan ons landschap!), Facebook accounts, persberichten en de eigen Twitter account, @SLGelderland, communiceert SLG over haar activiteiten en resultaten. SLG staat open voor suggesties en ideeën en biedt een goede en professionele bereikbaarheid van haar medewerkers. SLG heeft een klachtenregeling zodat voor een ieder die een klacht wil indienen ook duidelijk is hoe er bij SLG met een klacht wordt omgegaan. Verder heeft SLG ook een Gedragscode Integriteit.

Directeur-bestuurder, medewerkers, directe vrijwilligers, Vrijwilligersadviesraad en raad van toezicht

Op 31 december 2019 was de personele situatie als volgt:

Bestuur/directie

Directeur-bestuurder 1,0 fte in loondienst

De heer ir. A.R. (Arjan) Vriend

Nevenfuncties op 31 december 2019:

- lid bestuur Stichting Zeldzame Huisdierrassen

Bezoldigingsbeleid directie

De directeur ontving in 2019 een bruto salaris (incl. eindejaarsuitkering en vakantiegeld) ter grootte van € 99.111 behorend bij salarisschaal 15 van het provinciaal schalenstelsel (SLG volgt het salarisstelsel van de provincies). Afhankelijk van de beoordeling van het functioneren kan het bestuur maximaal 2 periodieken toekennen. In 2019 is een eindejaarsuitkering uitgekeerd van 8,3%. De directeur maakt gebruik van een pensioenregeling bij het ABP conform de provinciale pensioenregeling (SLG volgt de pensioenregeling van de provincies).

Voor gemaakte onkosten in verband met het uitoefenen van de functie is een vergoeding beschikbaar gesteld (€ 0,19 voor gereden kilometer woon-werk, € 0,36 voor gereden kilometer zakelijk, vervoersbewijzen 2^e klas openbaar vervoer, vergoeding zakelijk gebruik mobiele telefonie, daadwerkelijke verblijfkosten i.v.m. avondwerk).

Medewerkers

Op 31 december 2019 waren naast de directeur-bestuurder de volgende aantallen medewerkers in loondienst in de volgende functiegroepen:

Hoofd projecten & advies	1,0 fte	1 medewerker
Communicatie	1,6 fte	2 medewerkers
Projectleiders/senior adviseurs	8,4 fte	9 medewerkers
Projectmedewerkers/adviseurs	4,0 fte	7 medewerkers
Bureauondersteuning en facilitair	3,37 fte	8 medewerkers
Totaal (incl. directeur-bestuurder)	19,37 fte	28 medewerkers

Voor de namen, functies en aandachtsgebieden van het actuele medewerkersbestand verwijzen we naar de website.

Bezoldigingsbeleid overige medewerkers

De medewerkers ontvingen in 2019 een salaris behorend bij de salarisschalen variërend van schaal 4 t/m schaal 12 van het provinciale salarissstelsel (SLG volgt het salarissstelsel van de provincies). Afhankelijk van de beoordeling van het functioneren kan de directeur-bestuurder maximaal 2 periodieken toekennen. In 2019 is een eindejaarsuitkering uitgekeerd van 8,3%. De directeur-bestuurder bepaalt per jaar of er een eindejaarsuitkering wordt uitgekeerd, bepaalt de hoogte daarvan en bepaalt welke medewerkers de eindejaarsuitkering ontvangen. De medewerkers, met uitzondering van de oproepkrachten, maken allemaal gebruik van een pensioenregeling bij het ABP conform de provinciale pensioenregeling (SLG volgt de pensioenregeling van de provincies).

Voor gemaakte onkosten in verband met het uitoefenen van de functie is een vergoeding beschikbaar gesteld (€ 0,19 voor gereden kilometer woon-werk, € 0,36 voor gereden kilometer zakelijk, vervoersbewijzen 2^e klas openbaar vervoer, vergoeding zakelijk gebruik mobiele telefonie, daadwerkelijke verblijfskosten i.v.m. avondwerk). Oproepkrachten ontvangen voor woon-werk en zakelijke kilometers een vergoeding van € 0,19 per km.

Scholing en opleiding

In 2019 hebben een aantal medewerkers deelgenomen aan symposia/congressen en specifieke cursussen. Verder hebben we in verschillende groepen onze project- en productaanpak geëvalueerd. In 2020 zetten we de op behoefte gestuurde competentieontwikkeling voort en zullen we onze project- en productaanpak opnieuw evalueren.

Directe vrijwilligers

Een aantal vrijwilligers ondersteunden de werkorganisatie van SLG direct met betrekking tot beheer van het gereedschappendepot, het distribueren van Klompenpadenrourefolders, het aanleveren van digitale nieuwsberichten en het verrichten van administratieve werkzaamheden. Verder hadden we veelvuldig ondersteuning van vrijwilligers tijdens uitdeeldagen van plantmateriaal voor landschappelijke beplanting, bij het afhandelen van vleermuismeldingen door particulieren en bij de ontwikkeling van nieuwe Klompenpaden.

SLG is hen zeer erkentelijk voor hun vrijwilligersinzet.

Vrijwilligersadviesraad

De Vrijwilligersadviesraad is ingesteld door de directeur-bestuurder, de leden van de raad zijn op persoonlijke titel gevraagd om zitting te nemen in de raad om gevraagd en ongevraagd advies te geven aan de directeur-bestuurder. De raad komt ten minste twee keer per jaar bij elkaar op uitnodiging van SLG, waarvan eenmaal ergens op locatie in het landschap. De samenstelling van de raad representeert de verschillende typen vrijwilligerswerk. De samenstelling van de raad op 31-12-2019 was als volgt:

- Jacqueline van Rooij, voorzitter (hoogstambrigades)
- Wybren Jouwsma (landschapswerkgroepen Achterhoek)
- Aleid van der Kolk (landschapswerkgroepen Veluwe)
- Rina Pijnappels (landschapswerkgroepen Rivierengebied)
- Rieny Putmans (landschapswerkgroepen Achterhoek)
- John Heemskerk (landschapswerkgroepen Rivierengebied)
- Ruud Schaafsma (waterschapswerkgroepen Veluwe)
- Wim van Middelaar (landschapswerkgroepen Rivierengebied)
- Henk van Paassen (boerenlandvogelwerkgroepen)
- Bart Klootwijk (werkgroep landschapsmonitoring)
- Corien Wessel (klompenpadenwerkgroepen)
- Antoinette Janse (landgoed- en buitenplaatswerkgroepen)

SLG is hen zeer erkentelijk voor hun adviezen. Het functioneren van de Vrijwilligersadviesraad wordt in 2020 geëvalueerd.

Raad van Toezicht

De raad van toezicht van SLG bestond op 31 december 2019 uit de volgende personen, waarbij is aangegeven wanneer de toezichtstermijn verstrijkt;

De heer J.H.A. van Oostrum (vz)	– 1 ^e termijn loopt af in december 2022
De heer E. Schurer (lid)	– 2 ^e termijn loopt af in april 2021
De heer W. Meijers (lid)	– 2 ^e termijn loopt af in april 2021
Mevrouw J.J.W. Blom (lid)	– 2 ^e termijn loopt af in april 2023
De heer A. Hottinga (lid)	– 1 ^e termijn loopt af in juli 2020

Leden van de raad van toezicht treden automatisch af na twee perioden van 5 jaar. SLG is hen zeer erkentelijk voor het verrichten van hun toezichthoudende taak.

Nevenfuncties op 31 december 2019:

Bezoldiging is expliciet vermeld tussen haakjes.

De heer Van Oostrum:

- burgemeester gemeente Berkelland (bezoldigd)
- nevenfuncties uit hoofde van de functie als burgemeester (zie www.gemeenteberkelland.nl)
- buitengewoon ambtenaar burgerlijke stand (incidenteel, bezoldigd)
- voorzitter Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie, district Oost
- lid raad van toezicht De Onderwijsspecialisten

De heer Schurer:

- rentmeester, locatiemanager Radio Kootwijk bij Staatsbosbeheer (bezoldigd)
- zelfstandig rentmeester, Voorst (bezoldigd)
- directeur/rentmeester landgoed 't Medler te Vorden (bezoldigd)
- directeur-bestuurder van landgoed De Bockhorst BV te Spankeren (bezoldigd)
- lid bestuur stichting Doorwerthse Waarden
- voorzitter Bronckhorster Kroonjuwelen Beraad
- voorzitter Vereniging van Eigenaren Arnhemsestraatweg 28-74, Velp

De heer Meijers:

- senior accountmanager Nationaal Groenfonds, Amersfoort (bezoldigd)
- lid raad van toezicht stichting Grondbeheer
- lid raad van toezicht De Groene Koepel

Mevrouw Blom:

- regieverpleegkundige Sutfene (bezoldigd)

De heer Hottinga:

- lid ledenraad Nederlandse Bijenhouders Vereniging (NBV)
- voorzitter van de NBV, groep Veluwe Noord
- lid bestuur Stichting Instandhouding Meursweide en Meurspark Heerde
- coördinator vogeltellingen bij de vogelwerkgroep van KNNV afdeling Epe-Heerde
- lid bestuur Dorpsraad Veessen, Vorchten en Marle

Bezoldigingsbeleid raad van toezicht

Leden van de raad van toezicht kunnen onkosten die direct verband houden met hun toezichthoudende taak declareren (max. € 0,28 per gereden kilometer of vervoersbewijzen 2^e klas openbaar vervoer). Er wordt geen vergoeding verstrekt voor de inzet van tijd.

De totale bestuurskosten bedroegen in 2019 € 498.

Bijlage 1 Bezoldiging directeur-bestuurder

De raad van toezicht heeft op advies van de remuneratiecommissie het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was in 2017.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt SLG de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties (zie www.goededoelennederland.nl).

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij SLG vond plaats door de raad van toezicht. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score (BSD = Basis Score voor Directiefuncties) van 430 punten (categorie H).

Het voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante werkelijke jaarinkomen van de directie bedroeg € 99.110. Deze beloning bleef binnen het in de regeling opgenomen maximum bedrag voor categorie H van € 119.322 (met ingang van 1 januari 2019). Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingsen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn bleven voor de heer A.R. Vriend, met een bedrag van € 130.719, binnen het in de regeling opgenomen maximum bedrag van € 194.000 per jaar (met ingang van 1 januari 2019).

Naam	A.R. Vriend
Functie	directeur-bestuurder

Dienstverband

Aard	onbepaald
Uren (voltijds werkweek)	36 uur
Parttime percentage	100%
Periode	1-1-2019 t/m 31-12-2019

Bezoldiging (in euro's)

Jaarinkomen:	
Bruto loon/salaris	89.546
Vakantiegeld	7.164
Eindejaarsuitkering, 13 ^e maand	2.400 (netto)
Variabel jaarinkomen	-
Niet opgenomen vakantiedagen	-

Totaal jaarinkomen	99.110

SV lasten (werkgeversdeel)	10.556
Belastbare vergoedingen/bijtellingsen	2.903
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	18.150
Overige beloningen op termijn	-
Uitkeringen beëindiging dienstverband	-

Totaal overige lasten en vergoedingen	31.609
---------------------------------------	--------

Totaal bezoldiging 2019	130.719
	=====

Stichting Landschapsbeheer Gelderland te Rozendaal

Balans per 31 december 2019

(na voorstel resultaatverdeling)

		31 december 2019		31 december 2018	
		€	€	€	€
Activa					
Vaste activa					
<i>Materiële vaste activa</i>	1				
Machines en installaties		4.144		2.325	
Computers		12.323		16.532	
Aanhangwagens		3.510		5.223	
Inrichting en inventaris		18.903		17.665	
			38.880		41.745
Vlottende activa					
<i>Onderhanden projecten</i>	2		369.847		378.375
<i>Vorderingen</i>					
Debiteuren	3	300.052		421.195	
Overige vorderingen en overlopende activa	4	5.773		43.502	
			305.825		464.697
<i>Liquide middelen</i>	5		1.488.765		916.644
			2.203.317		1.801.461

		31 december 2019		31 december 2018	
		€	€	€	€
Passiva					
Stichtingsvermogen					
Bestemmingsreserves	6	156.894		108.636	
Continuïteitsreserve	7	<u>1.054.071</u>		<u>1.011.892</u>	
			1.210.965		1.120.528
Kortlopende schulden					
Vooruitontvangen bedragen	8	653.854		457.328	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	9	62.716		55.269	
Overige schulden en overlopende passiva	10	<u>275.782</u>		<u>168.336</u>	
			992.352		680.933
			<u>2.203.317</u>		<u>1.801.461</u>

Stichting Landschapsbeheer Gelderland te
Rozendaal

Staat van baten en lasten over 2019

		Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
		€	€	€
Baten	11			
Subsidies van overheden (doelstelling A)	12	375.417	375.417	383.776
Klompenpaden beheer (doelstelling C)	13	269.248	223.000	343.306
Giften en baten uit fondsenwerving		187.500	187.500	187.500
Financiële baten	14	306	400	468
Projectbijdragen (doelstelling B)		1.523.645	1.344.850	1.422.337
Overige baten		7.972	-	10.138
		<u>2.364.088</u>	<u>2.131.167</u>	<u>2.347.525</u>
Lasten besteed aan doelstellingen	15	-2.180.012	-2.049.609	-2.030.462
		<u>184.076</u>	<u>81.558</u>	<u>317.063</u>
Overige lasten				
Kosten beheer en administratie	16	93.639	106.558	96.248
Totaal van resultaat		<u>90.437</u>	<u>-25.000</u>	<u>220.815</u>
Resultaatbestemming				
Bestemmingsreserve Klompenpaden		48.258		108.636
Continuïteitsreserve		42.179		112.179
		<u>90.437</u>		<u>220.815</u>

Stichting Landschapsbeheer Gelderland te
Rozendaal

		2019		2018	
		€	€	€	€
Kasstroomoverzicht over 2019					
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			90.437		220.815
<i>Aanpassingen voor</i> Afschrijvingen			14.657		12.692
<i>Verandering in werkkapitaal</i>					
Mutatie onderhanden projecten	2	8.528		35.472	
Mutatie debiteuren	3	121.143		-150.521	
Mutatie overige vorderingen	4	37.729		-36.615	
Kortlopende schulden (exclusief banken)		311.419		-200.296	
			478.819		-351.960
Kasstroom uit operationele activiteiten			583.913		-118.453
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	1		-11.792		-17.092
Mutatie geldmiddelen			572.121		-135.545
Verloop mutatie geldmiddelen					
Stand per begin boekjaar			916.644		1.052.189
Mutaties in boekjaar			572.121		-135.545
Stand per eind boekjaar			1.488.765		916.644

Stichting Landschapsbeheer Gelderland te
Rozendaal

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Landschapsbeheer Gelderland is feitelijk en statutair gevestigd op Rosendaal 2a, 6891 DA te Rozendaal en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41049501.

Algemene toelichting

De belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

De activiteiten van Stichting Landschapsbeheer Gelderland bestaan voornamelijk uit de zorg voor het karakteristieke landschap in Gelderland.

Informatieverschaffing over schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van Stichting Landschapsbeheer Gelderland zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 362 lid 1, Boek 2 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de **schattingswijzigingen** in de algemene toelichting of bij de toelichting op de desbetreffende **jaarrekeningposten**.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de **jaarverslaggeving**, die uitgegeven zijn door de Raad voor de **Jaarverslaggeving**. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Richtlijn voor de **Jaarverslaggeving** 650 Fondsenwervende Instellingen. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Indien geen specifieke **waarderingsgrondslag** is vermeld, vindt waardering van activa en passiva plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Pensioenregelingen

Stichting Landschapsbeheer Gelderland heeft een pensioenregeling voor werknemers; deze wordt gefinancierd door afdrachten aan de **pensioenuitvoerder**. De verschuldigde premie wordt als last in de staat van baten en lasten verwerkt.

Stichting Landschapsbeheer Gelderland te
Rozendaal

Grondslagen

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden, tenzij anders aangegeven, **gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten**, onder **af trek van lineaire afschrijvingen** gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en **bijzondere waardeverminderingen**.

Onderhanden projecten

Onderhanden projecten in opdracht van derden worden **gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectkosten en, indien van toepassing, worden verwerkte verliezen en reeds gedeclareerde termijnen hierop in mindering gebracht**. Onderhanden projecten worden **afzonderlijk in de balans onder vlottende activa gepresenteerd**. Projecten **welke een creditstand vertonen worden gepresenteerd onder de kortlopende schulden**. De onderhanden projecten worden **gewaardeerd volgens de completed contract methode**.

Vorderingen

Vlottende activa worden bij eerste verwerking **gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie**. Vorderingen worden na eerste verwerking **gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs**. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de **contante waarde van de verwachte ontvangsten** en worden er op basis van de **effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de staat van baten en lasten** gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve Klompenpaden is in 2018 door het bestuur gevormd. Tot 2018 werden uit de jaarlijkse beheerbijdragen van gemeenten, bedragen voor contractvernieuwing en herdruk van routefolders gereserveerd. Dit werd gedaan om schommelingen in uitgaven te kunnen opvangen. Inmiddels hebben de beheerbijdragen klompenpaden, vanwege het toegenomen aantal klompenpaden, een dermate omvang, dat schommelingen in uitgaven vanuit de jaarbijdragen opgevangen kunnen worden. Vanaf 2018 vindt derhalve geen reservering meer plaats. Voor het bedrag dat per ultimo 2017 gereserveerd stond voor contractvernieuwing en herdruk van routefolders, is een bestemmingsreserve gevormd.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen **reële waarde**. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder **af trek van transactiekosten**. Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Stichting Landschapsbeheer Gelderland te
Rozendaal

Subsidiebaton

Projectbijdragen betreffen de in het jaar aan projecten bestede uren tegen het externe uurtarief, vermeerderd met de in het jaar betaalde directe projectkosten, onder aftrek van de ontvangen bijdrage van de Nationale Postcode Loterij.

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Stichting Landschapsbeheer Gelderland te
Rozendaal

Toelichting op de balans per 31 december 2019

Activa

Vaste activa

1 Materiële vaste activa

	Machines en installaties €	Computers €	Aanhang- wagens €	Inrichting en inventaris €	Totaal €
Stand per 1 januari 2019					
Aanschafwaarden	23.575	168.776	13.959	78.689	284.999
Cumulatieve afschrijvingen	-21.250	-152.244	-8.736	-61.024	-243.254
Boekwaarde per 1 januari 2019	2.325	16.532	5.223	17.665	41.745
Mutaties					
Investerings	2.571	1.477	-	7.744	11.792
Afschrijvingen	-752	-5.686	-1.713	-6.506	-14.657
Saldo mutaties	1.819	-4.209	-1.713	1.238	-2.865
Stand per 31 december 2019					
Aanschafwaarden	10.683	63.502	13.960	43.782	131.927
Cumulatieve afschrijvingen	-6.539	-51.179	-10.450	-24.879	-93.047
Boekwaarde per 31 december 2019	4.144	12.323	3.510	18.903	38.880
Afschrijvingspercentages	20	20	20	20	

Vlottende activa

2 Onderhanden projecten

	31-12-2019 €	31-12-2018 €
Gerealiseerde projectkosten	377.215	388.373
Verliesvoorziening	-7.368	-9.998
	369.847	378.375

Stichting Landschapsbeheer Gelderland te
Rozendaal

Vorderingen

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
3 Debiteuren		
Vorderingen op handelsdebiteuren	300.052	421.195
4 Overige vorderingen en overlopende activa		
Extra impuls vrijwilligersondersteuning 2017-2018	-	20.000
WGA-premies	-	14.642
Ziekengeld	-	3.053
Rente	246	468
Overige	5.527	5.339
	<u>5.773</u>	<u>43.502</u>
5 Liquide middelen		
ING Bank N.V., NL18INGB0008800894, Zakelijke rekening	80.129	8.552
ING Bank N.V., NL42INGB0005138615, Zakelijke spaarrekening	65.616	40.608
ING Bank N.V., NL42INGB0005138615, Zakelijke rekening	72.584	6.599
ASN Bank, NL15ASNB8800269729, Sparen	992.255	821.794
Triodos Bank N.V., NL10TRIO0390520500, Internet Zaken Rekening	277.909	39.025
Kas	272	66
	<u>1.488.765</u>	<u>916.644</u>

De liquide middelen zijn direct opeisbaar en staan ter vrije beschikking van de stichting.

Stichting Landschapsbeheer Gelderland te
Rozendaal

Passiva

	31-12-2019 €	31-12-2018 €
6 Bestemmingsreserves		
Bestemmingsreserve Klompenpaden	156.894	108.636
	2019 €	2018 €
Bestemmingsreserve Klompenpaden		
Stand per 1 januari	108.636	-
Uit resultaatbestemming	48.258	108.636
Stand per 31 december	156.894	108.636
7 Continuïteitsreserve		
Stand per 1 januari	1.011.892	899.713
Uit resultaatbestemming	42.179	112.179
Stand per 31 december	1.054.071	1.011.892
Kortlopende schulden		
	31-12-2019 €	31-12-2018 €
8 Vooruitontvangen bedragen		
Vooruitgefactureerde termijnen	621.671	400.361
Klompenpadenbeheer	32.183	56.967
	653.854	457.328
9 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	61.488	55.269
Pensioenfonds ABP	1.228	-
	62.716	55.269

Stichting Landschapsbeheer Gelderland te
Rozendaal

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
10 Overige schulden en overlopende passiva		
Vakantietoeslag en -dagen	102.609	99.637
Materialen en diensten derden Projecten en advies	94.359	17.157
Materialen en diensten derden Basistaken	37.319	5.373
Accountants- en administratiekosten	16.000	15.000
Personeelskosten	10.632	7.980
Overige	14.863	23.189
	275.782	168.336

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa

Informatieverschaffing over niet in de balans opgenomen verplichtingen

Met betrekking tot de huur van het pand te Rozendaal is een huurovereenkomst gesloten. De oorspronkelijk overeengekomen huurprijs bedraagt € 25.000 per jaar. De huurprijs wordt jaarlijks geïndexeerd. De huurverplichting loopt tot en met 31 juli 2020.

Stichting **Landschapsbeheer** Gelderland te
Rozendaal

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2019

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
	€	€	€
11 Baten			
Subsidies van overheden (doelstelling A)	375.417	375.417	383.776
Klompenpaden beheer (doelstelling C)	269.248	223.000	343.306
Giften en baten uit fondsenwerving	187.500	187.500	187.500
Financiële baten	306	400	468
Projectbijdragen (doelstelling B)	1.523.645	1.344.850	1.422.337
Overige baten	7.972	-	10.138
	<u>2.364.088</u>	<u>2.131.167</u>	<u>2.347.525</u>

12 Subsidies van overheden (doelstelling A)

Subsidie Provincie Gelderland, Vitaal Landschap	<u>375.417</u>	<u>375.417</u>	<u>383.776</u>
---	----------------	----------------	----------------

De subsidie heeft voor een bedrag van oorspronkelijk € 350.000 een structureel karakter tot en met 2020. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd.

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
	€	€	€
Giften en baten uit fondsenwerving			
Bijdrage Nationale Postcode Loterij	<u>187.500</u>	<u>187.500</u>	<u>187.500</u>

LandschappenNL deelt als beneficiant in de opbrengsten uit de Nationale Postcode Loterij. LandschappenNL besteedt een deel van de gelden aan de landelijke activiteiten. Stichting Landschapsbeheer Gelderland ontving in het verslagjaar € 187.500 (2018: € 187.500). Het in 2019 ontvangen bedrag is geheel besteed in 2019. Voor het financieel overzicht Nationale Postcode Loterij over het jaar 2019, verwijzen wij naar bijlage 2.

Stichting Landschapsbeheer Gelderland te
Rozendaal

15 Lasten besteed aan doelstellingen

	Werkelijk 2019 €	Begroting 2019 €	Werkelijk 2018 €
Lasten besteed aan doelstellingen			
Basistaken (doelstelling A)	407.397	375.417	371.620
Projecten en advies (doelstelling B)	1.551.625	1.451.192	1.423.552
Klompenpaden beheer (doelstelling C)	220.990	223.000	235.290
	<u>2.180.012</u>	<u>2.049.609</u>	<u>2.030.462</u>
Basistaken (doelstelling A)			
Uitvoeringskosten eigen organisatie	261.364	288.800	275.570
Overige kosten	146.033	86.617	96.050
	<u>407.397</u>	<u>375.417</u>	<u>371.620</u>
Projecten en advies (doelstelling B)			
Uitvoeringskosten eigen organisatie	1.149.583	1.076.192	1.086.242
Overige kosten	402.042	375.000	337.310
	<u>1.551.625</u>	<u>1.451.192</u>	<u>1.423.552</u>
Klompenpaden beheer (doelstelling C)			
Uitvoeringskosten eigen organisatie	175.469	200.500	212.693
Overige kosten	45.521	22.500	22.597
	<u>220.990</u>	<u>223.000</u>	<u>235.290</u>
Uitvoeringskosten eigen organisatie			
Salarissen en sociale lasten (minus ziekengeld)	1.382.627	1.367.500	1.372.818
Overige personeelskosten	84.193	97.000	88.366
Huisvestingskosten	40.554	37.500	36.788
Algemene kosten	172.681	170.050	172.784
	<u>1.680.055</u>	<u>1.672.050</u>	<u>1.670.756</u>
Kosten beheer en administratie	-93.639	-106.558	-96.251
	<u>1.586.416</u>	<u>1.565.492</u>	<u>1.574.505</u>

De kosten worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de activiteiten.

Voor wat betreft de salarissen, sociale lasten en pensioenpremies wordt deze verdeling gedaan op basis van de werkelijke kosten per medewerker, op basis van bestede uren per doelstelling. De overige kosten worden voor zover mogelijk direct toegerekend en, voor zover directe toerekening niet mogelijk is, op basis van de bestede uren toegerekend aan de activiteiten.

Stichting Landschapsbeheer Gelderland te
Rozendaal

	Werkelijk 2019 €	Begroting 2019 €	Werkelijk 2018 €
Overige kosten			
Basistaken (doelstelling A)	146.033	90.000	96.050
Projecten en advies (doelstelling B)	402.042	300.000	337.310
Klompennadenbeheer (doelstelling C)	45.521	30.000	22.597
	<u>593.596</u>	<u>420.000</u>	<u>455.957</u>
Salarissen en sociale lasten (minus ziekengeld)			
Bruto salarissen	1.056.082	1.367.500	1.081.293
Ziekengelduitkering	-26.867	-	-26.884
Sociale lasten en pensioenpremies	353.412	-	318.409
Totaal	<u>1.382.627</u>	<u>1.367.500</u>	<u>1.372.818</u>
Overige personeelskosten			
Ziekteverzuimverzekering	32.754	25.000	24.849
Reiskostenvergoeding woon-werk	44.203	47.500	46.312
Opleidingskosten	439	12.500	470
Onkostenvergoeding	807	1.500	1.213
Overige	5.990	10.500	15.522
Totaal	<u>84.193</u>	<u>97.000</u>	<u>88.366</u>
Huisvestingskosten			
Huur pand	23.354	23.500	22.945
Gas, water en elektra	9.948	8.500	8.657
Schoonmaakkosten	473	500	431
Overige	6.779	5.000	4.755
Totaal	<u>40.554</u>	<u>37.500</u>	<u>36.788</u>

**Stichting Landschapsbeheer Gelderland te
Rozendaal**

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
	€	€	€
Algemene kosten			
Samenwerking, lobby en facilitair	25.000	25.000	25.000
Automatiseringskosten	42.869	40.000	39.327
Telefoon-, fax en kopieerkosten	15.413	17.000	15.680
Rels-, verblijf- en representatiekosten	12.820	13.500	12.028
Accountantskosten	18.609	15.000	16.370
Kantoorbenodigdheden, drukwerk en externe communicatie	16.057	15.000	18.049
Afschrijvingen inventaris	14.657	10.000	12.692
Porti	4.654	5.000	4.214
Kosten loonadministratie	5.443	5.000	4.790
Kosten Raad van Toezicht	498	2.500	2.955
Kleine inventaris	3.280	2.000	2.299
Contributies, abonnementen en bijdragen	1.285	1.500	860
Heffingsrente en bankkosten	1.000	1.000	1.072
Verzekeringen	478	1.000	478
Advieskosten	3.132	10.000	5.497
Oninbare debiteuren	3.393	-	-
CBF Keurmerk	2.067	2.050	2.030
Compensatie CO2 uitstoot	699	2.000	7.913
Overige	1.327	2.500	1.529
Totaal	172.681	170.050	172.783

Bezoldiging leden Raad van Toezicht

De totale kosten voor de leden van de Raad van Toezicht bedragen € 498 (2018: € 2.955). Dit betreft een vergoeding voor rels- en verblijfkosten. Er zijn geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan (oud)bestuursleden en (oud)leden van de Raad van Toezicht.

Stichting **Landschapsbeheer** Gelderland te
Rozendaal

Bezoldiging directeur-bestuurder

Naam : A.R. Vriend
Functie : Directeur-bestuurder

Dienstverband

Aard : onbepaald
Uren (voltijds werkweek) : 36 uur
Parttime percentage : 100%
Periode : 1-1-2019 t/m 31-12-2019

Bezoldiging (in euro's)

Jaarinkomen:
Bruto loon/salaris : 89.546
Vakantiegeld : 7.164
Eindejaarsuitkering, 13e maand : 2.400
Variabel jaarinkomen : -

Totaal jaarinkomen : 99.110

SV lasten (werkgeversdeel) : 10.556
Belastbare vergoedingen/bijtellings : 2.903
Pensioenlasten (werkgeversdeel) : 18.150
Overige beloningen op termijn : -
Uitkeringen beëindiging dienstverband : -

Totaal overige lasten en vergoedingen : 31.609

Totaal bezoldiging 2019 : 130.719

Gemiddeld aantal werknemers

2019

Gemiddeld aantal werknemers
2018

Aantal
19,37

Gemiddeld aantal werknemers

Aantal
19,35

Stichting Landschapsbeheer Gelderland te
Rozendaal

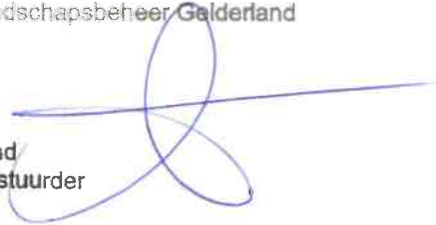
16 Kosten beheer en administratie

Kosten van beheer en administratie zijn de kosten die de stichting maakt in het kader van de administratievoering, huisvesting en interne beheersing en niet worden toegerekend aan de doelstelling.

Ten behoeve van een subsidieverstrekker zijn de kosten van beheer en administratie, op basis van de verhouding 'totaal uitvoeringskosten eigen organisatie', aan de doelstellingen toegedeeld.

Rozendaal, 16 april 2020
Stichting Landschapsbeheer Gelderland

Ir. A.R. Vriend
Directeur-bestuurder

Stichting Landschapsbeheer Gelderland te
Rozendaal

Overige gegevens

Statutaire regeling omtrent de bestemming van de winst

In de statuten zijn geen specifieke bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van het saldo van baten en lasten.

Het bestuur is bevoegd de stichting te ontbinden. De stichting blijft na haar ontbinding voortbestaan, voor zover dit tot vereffening van haar vermogen nodig is. De vereffening geschiedt door het bestuur. Een eventueel batig saldo van de ontbonden stichting wordt zoveel mogelijk besteed overeenkomstig het doel van de stichting.

Aan de directie van
Stichting Landschapsbeheer Gelderland
Rosendaal 2a
6891 DA ROZENDAAL

Hierbij bieden wij u het rapport aan inzake de jaarstukken over 2019 van Stichting Landschapsbeheer Gelderland te Rozendaal.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Landschapsbeheer Gelderland te Rozendaal gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Landschapsbeheer Gelderland per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende instellingen. De jaarrekening is ook in overeenstemming met de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Landschapsbeheer Gelderland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Stichting Landschapsbeheer Gelderland te
Rozendaal

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen **materiële** afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende instellingen vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de **jaarrekeningcontrole** of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende instellingen en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze **controlewerkzaamheden** bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de **jaarverslaggeving 650** Fondsenwervende instellingen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ Richtlijn voor de **jaarverslaggeving 650** Fondsenwervende instellingen en in overeenstemming met de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude. Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de Stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd **verslaggevingsstelsel** moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de Stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Stichting Landschapsbeheer Gelderland te
Rozendaal

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte **controle-informatie** verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze **controlewerkzaamheden** en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze **accountantscontrole** professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in **overeenstemming** met de Nederlandse controlestandaarden, het controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de **onafhankelijkheidseisen**. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van **controlewerkzaamheden** en het verkrijgen van **controle-informatie** die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel **controlewerkzaamheden** te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het **evalueren** van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde **continuïteitsveronderstelling** aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen **controle-informatie** vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze **controleverklaring** te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de **controle-informatie** die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Stichting **Landschapsbeheer** Gelderland te
Rozendaal

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Twello, 16 april 2020

SNP ADVISEURS
ACCOUNTANTS • FISCALISTEN

Namens deze

SGJ Hoogstraten RA

Stichting Landschapsbeheer Gelderland te
Rozendaal

1. Verdeling uitvoeringskosten naar bestemming

	Doelstelling A €	Doelstelling B €	Doelstelling C €
Salarissen en sociale lasten (minus ziekengeld)	215.236	951.231	132.740
Overige personeelskosten	12.809	55.081	11.866
Huisvestingskosten	6.168	26.524	5.714
Algemene kosten	27.151	116.747	25.149
Totale uitvoeringskosten eigen organisatie	261.364	1.149.583	175.469
Overige kosten			
Materialen en diensten derden	146.033	402.042	45.521
Totaal	407.397	1.551.625	220.990
Toedeling Beheer en Administratie	14.983	64.703	13.953
Totaal na toedeling Beheer en Administratie	422.380	1.616.328	234.943

Doelstelling:

A Basistaken

B Projecten en advies

C Klomenpaden beheer

Stichting Landschapsbeheer Gelderland te
Rozendaal

	Beheer en Administratie €	Uitkomst 2019 €	Begroting 2019 €	Uitkomst 2018 €
Salarissen en sociale lasten (minus ziekengeld)	83.420	1.382.627	1.367.500	1.372.818
Overige personeelskosten	4.437	84.193	97.000	88.366
Huisvestingskosten	2.148	40.554	37.500	36.788
Algemene kosten	3.634	172.681	170.050	172.784
Totale uitvoeringskosten eigen organisatie	93.639	1.680.055	1.672.050	1.670.756
Overige kosten				
Materialen en diensten derden	-	593.596	484.117	455.957
Totaal	93.639	2.273.651	2.156.167	2.126.713
Toedeling Beheer en Administratie	-93.639	-	-	-
Totaal na toedeling Beheer en Administratie	-	2.273.651	2.156.167	2.126.713

Stichting Landschapsbeheer Gelderland te
Rozendaal

2. Financieel overzicht Nationale Postcode Loterij

Subsidiejaar 2019

Beschikbaar saldo per 1 januari	€	€
Ontvangen bijdrage		187.500
Bestedingen		
1. Klompenpaden	42.662	
2. Cocreatie in gebiedsopgaven/beleidsopgaven	35.000	
3. Steunpunt HHH	36.267	
4. Lobby en beleidsbeïnvloeding	34.450	
5. Innovaties, kwaliteitsborging en nieuwe producten	32.660	
6. Bijdragen aan projecten	6.461	
Totaal bestedingen		187.500
Beschikbaar saldo per 31 december		.

Stichting Landschapsbeheer Gelderland te Rozendaal

3. Financieel overzicht prestatieovereenkomst 2019

Stand van zaken uitvoering PO 2019 (A)

	Begroting PO 2019			Realisatie 1 jan. t/m 31 dec. 2019				totaal kosten percentages	uren inzet percentages
	Uren aantal	Kosten	Totale kosten	Uren aantal	Kosten	Overige kosten	Totale kosten		
Faciliteren Vrijwilligers	600	51.000	96.000	603	49.965	80.185	130.150	135,6%	100,5%
Coördinatie activiteiten	350	29.750	44.750	360	29.870	21.014	50.883	113,7%	102,9%
Advisering en deskundigheidsbevordering	1.150	97.750	109.367	1.473	122.140	32.515	154.656	141,4%	128,1%
Communicatie	600	51.000	10.000	628	52.088	7.154	59.242	97,1%	104,7%
Stimuleren samenwerking	100	8.500	-	121	10.031	4.463	14.494	170,5%	121,0%
Professionele organisatie	100	8.500	5.000	55	4.518	293	4.811	35,6%	54,5%
Lobby	100	8.500	-	53	4.377	329	4.707	55,4%	52,8%
Programma management	40	3.400	-	41	3.358	80	3.438	101,1%	101,3%
Totaal	3.040	€ 258.400	€ 345.017	3.333	€ 276.347	€ 146.033	€ 422.380	122,4%	109,7%

Berekening gemiddeld nacalculatorisch uurtarief PO 2019 (A)

Salarissen en sociale lasten (minus zoekgeld)	215.236
Overige personeelskosten	12.809
Huisvestingskosten	6.168
Algemene kosten	27.151
Beheer en Administratie	14.983
Totaal	€ 276.347
Bestede uren in 2019	3.333
Daadwerkelijke uurkosten	€ 82,90

Stichting Landschapsbeheer Gelderland te Rozendaal

4. Uurtariefberekening volgens integrale kostensystematiek

<u>Stichting Landschapsbeheer Gelderland</u>					
	Loonkosten -/- ontvangen ziektégeld €	Productieve uren 2019	Kaal uurtarief €	Opslag Indirecte Kosten €	Opslag Overige Kosten €
Projectleiders	591.347	10.047	58,86	21,84	11,34
Projectmedewerkers	399.791	9.149	43,70	21,84	11,34
Totaal	991.138	19.196	51,63	21,84	11,34
Indirecte loonkosten	419.306			21,84	
Overige kosten	217.745				11,34
					92,05
					76,88
					84,82